

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE
CROATIAN BUREAU OF STATISTICS

ZANIMLJIVOSTI

Zagreb, 19. studenoga 2021.

Međunarodni dan muškaraca

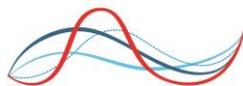
Možda je manje poznato, no i muškarci slave svoj dan. Cilj obilježavanja Međunarodnog dana muškaraca (19. studenoga) jest fokusiranje na zdravlje muškaraca, promicanje rodne ravnopravnosti i isticanje pozitivnih muških uloga. Tom cilju posljednjih se godina nastojalo pridonijeti pokretom Movember, koji različitim promocijskim aktivnostima potiče muškarce na brigu o vlastitom zdravlju. Mi smo, u razdoblju kad je muški rod pod povećalom više nego što je uobičajeno, odlučili više prostora dati statistici s muškim predznakom te provjeriti ključne statističke pokazatelje u raznim životnim etapama muškaraca.

Dječaka se rađa više nego djevojčica

S prvim sekundama provedenima na ovome svijetu počinje uzbudljivo putovanje svakog pojedinca. Ono će tijekom godina vjerojatno biti obilježeno usponima i padovima, nekim negativnim, ali i mnoštvom pozitivnih događaja. Jedan od njih upravo je rođenje. Tijekom 2020. živorođeno je 35 845 djece, a od toga su 51,3% bili dječaci. Među njima je najviše mališana dobilo ime Luka. U pet najčešćih imena za dječake u 2020. ušli su i David, Jakov, Ivan i Petar. Time su se pridružili brojnoj skupini muškaraca u Republici Hrvatskoj koji su, prema procjeni sredinom 2020., činili 48,6% stanovništva. Prosječna starost muškaraca u 2020. iznosila je 42,0 godina, a očekivano trajanje života pri rođenju za muškarce u 2020. iznosilo je 74,7 godina.

S višim stupnjem obrazovanja broj muškaraca opada

U skladu s većim brojem dječaka pri rođenju, u ukupnom broju učenika osnovnih škola više je učenika nego učenica. Točnije, na početku školske godine 2020./2021. činili su 51,2% djece koja su pohađala osnovne škole. No, kako muškarci kreću u iduće etape obrazovanja, njihov udio opada. Tako su učenici na početku prošle školske godine činili 49,9% svih učenika srednjih škola, a udio muškaraca na stručnim i sveučilišnim studijima još je niži. Naime, studenti su činili 42,7% upisanih u akademskoj godini 2020./2021. Čini se da pripadnici muške populacije, proporcionalno godinama života i u usporedbi s brojem ženskih polaznika, čine malobrojniju skupinu u obrazovnim institucijama.

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE
CROATIAN BUREAU OF STATISTICS

ZANIMLJIVOSTI

Zagreb, 19. studenoga 2021.

Kasnije stupaju u brak i napuštaju roditeljsko kućanstvo nego žene

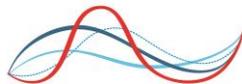
Nerijetko je završetak formalnog obrazovanja pravi trenutak za pronalazak posla. No, nažalost, stjecanje svjedodžbe ili diplome ne dovodi nužno do zaposlenja. Ipak, to je bio siguran putokaz za tri četvrtine nedavno diplomiranih muškaraca jer je stopa njihove zaposlenosti u 2020. iznosila 75,6%¹.

Kraj etape obrazovanja ujedno može biti poticaj i za daljnje životne korake i "velike" odluke. Jedna od njih je osamostaljenje, tj. preseljenje od roditelja. Prosječna dob u kojoj muškarci napuštaju roditeljsko kućanstvo u 2020. bila je 34,0 godina, što je gotovo tri godine kasnije nego kad to čine žene (30,9 godina)².

¹ Eurostat, <https://bit.ly/3CjsaNg>

Pokazatelj "nedavno diplomirani" odnosi se na osobe u dobi 20 – 34 godine koje se ne obrazuju ili ne osposobljavaju, a završile su svoje obrazovanje prije najviše tri godine, tj. od njihova diplomiranja do zaposlenja nije prošlo više od tri godine. Diploma ujedno podrazumijeva i svjedodžbu jer je tim pokazateljem obuhvaćeno stjecanje fakultetskoga ili srednjoškolskog obrazovanja.

² Eurostat, <https://bit.ly/3bd4bDK>

Također, muškarci u prosjeku kasnije ulaze u bračnu zajednicu nego žene. Naime, prosječna starost ženika pri sklapanju prvog braka u 2020. iznosila je 31,6 godina, dok su žene sudbonosno "da" izrekle u prosjeku s 29,1 godinom.

Muškarci u kućanstvu s djecom imaju veću stopu zaposlenosti

Veliki segment svačijeg života zasigurno je posao. Osim što na njega otpada u prosjeku tridesetak godina životnog vijeka, ono okupira i znatan dio svakog dana. Unatoč promjenama u zaposlenosti žena i muškaraca, neka zanimanja i dalje nose muški predznak. Djelatnosti s najvišim udjelom muškaraca u 2020. jesu Građevinarstvo (90,0%), Rudarstvo i vađenje (87,5%) i Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (78,8%).

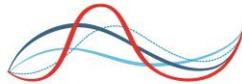
Još jedna zanimljivost veže se za zaposlenost muškaraca. Naime, stopa zaposlenosti varira s obzirom na to žive li u kućanstvu s djecom ili ne. Tako su oni koji su živjeli s djecom u 2020. imali stopu zaposlenosti od 89,0%, dok su oni koji su živjeli u kućanstvima bez djece imali stopu zaposlenosti od 74,2%³.

Muškarci više poslovno putuju, ali se i češće sele u inozemstvo

Kako nas je 2020. ostavila najčešće vezane za mjesta stanovanja, a nerijetko je to podrazumijevalo i rad od kuće, poslovna putovanja nisu bila toliko učestala. Stoga smo provjerili brojke iz pretkoronske 2019., u kojoj je ostvareno 837 tisuća poslovnih višednevnih putovanja, a muškarci su ostvarili čak 70,0% takve vrste putovanja. Pritom su u prosjeku ostvarili 4,5 noćenja po putovanju. I kod poslovnih putovanja na jedan dan muškarci su u prednosti. Naime, ostvarili su 595 tisuća poslovnih jednodnevnih putovanja, što ponovno čini 70,0% svih poslovnih jednodnevnih putovanja. Većina putovanja, točnije njih 80,0%, bila je ostvarena u Republici Hrvatskoj, a 20,0% u inozemstvu.

Ipak, postoji skupina koja se nije zaustavila samo na poslovnim putovanjima. Dio stanovnika odlučio je tijekom 2020. napustiti Republiku Hrvatsku i preseliti se u inozemstvo. U toj velikoj životnoj promjeni prednjače muškarci i upravo su oni činili 64,4% odseljenih izvan granica Republike Hrvatske. Na taj se korak muškarci najčešće odlučuju u tridesetima jer je prosjek godina odseljenih muškaraca u inozemstvo u 2020. iznosio 36,2 godine.

³ Eurostat, dobna skupina 25-54 god., <https://bit.ly/2ZolHCQ>

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE
CROATIAN BUREAU OF STATISTICS

ZANIMLJIVOSTI

Zagreb, 19. studenoga 2021.

I ovogodišnji Međunarodni dan muškaraca usmjeren je na pozitivne vrijednosti koje oni donose društvu, svojim obiteljima i zajednicama. Stoga, muškarci, iskoristite svoje vrijeme i posvetite koji trenutak najmilijima. Očevi, djedovi, braća i supruzi, budite uzor u svojem okružju jer nerijetko ste za njih pravi superheroji. Sretan vam vaš dan!

